

KLIIMAMINISTEERIUM

**Perioodi 2028-2033 Lääne-Eesti, Ida-Eesti ja Koiva
vesikondade veemajanduskavade,
meetmeprogrammi ning üleujutusega seotud riskide
maandamiskava koostamise ajagraafik ja tööplan**

Eelnõu

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. KOOSTATAVAD KAVAD.....	6
1.1. VEEMAJANDUSKAVAD.....	6
1.2. MEETMEPROGRAMM	7
1.3. ÜLEUJUTUSEGA SEOTUD RISKIDE MAANDAMISKAVA	7
2. KAVADE KOOSTAMISE TÖÖPLAAN.....	9
3. KAVADE KOOSTAMISE AJAGRAAFIK	12
4. KAASAMISE PÕHIMÕTTED	18
KOKKUVÕTE.....	19
LISAD	20
LISA 1. VESIKONDADE JA KOHALIKE OMAVALITSUSTE PIIRIDE KAART	21

LÜHENDID

EGT-Eesti Geoloogiateenistus

EL-Euroopa Liit

KAUR-Keskkonnaagentuur

KeA- Keskkonnaamet

KliM-Kliimaministeerium

VeeS-Veeseadus

VMK-veemajanduskava

ÜRМК-üleujutusega seotud riskide maandamiskava

SISSEJUHATUS

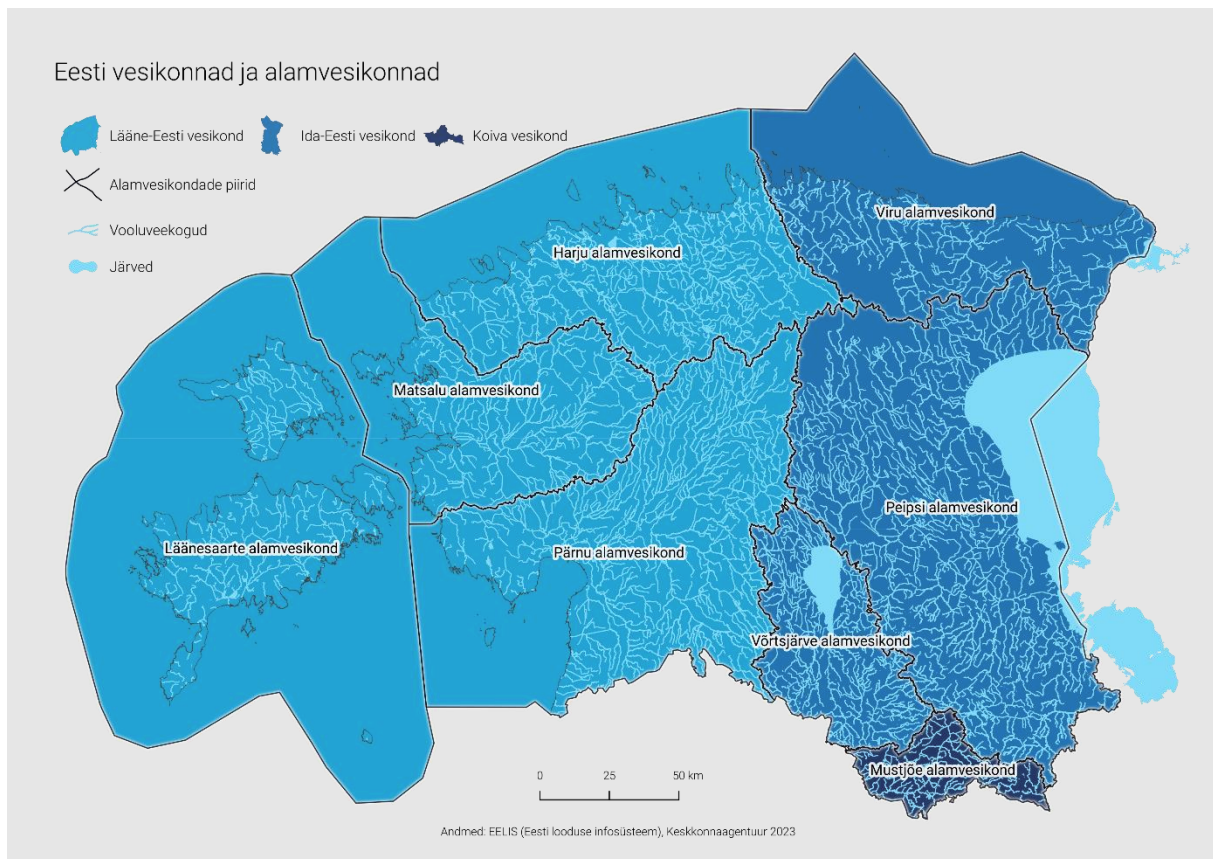
Ajagraafik ja tööplan on koostatud perioodi 2028-2033 Lääne-Eesti, Ida-Eesti ja Koiva vesikondade veemajanduskavade ja meetmeprogrammi ning üleujutusega seotud riskide maandamiskava (*edaspidi koos kavad*) sihipäraseks ja tähtaegseks koostamiseks. Käesolevas dokumendis on esitatud info kavade sisu, eesmärkide ja koostamise protsesside kohta, välja on toodud tööplani tegevusetapid ning tegevuste ajaline järgnevus ja kestus. Lisaks sisaldab tööplan kavade avalikustamise ja kaasamise meetmeid.

Käesoleva dokumendi ja selles käsitletavate kavade koostamisel lähtutakse Euroopa Liidu veepoliitika raamdirektiivist, direktiivist üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta ja Eesti veeseadusest. EL veepoliitika raamdirektiiv (2000/60/EÜ) on EL liikmesriikidele suunatud õigusakt, mille ülesandeks on kehtestada Euroopa Ühenduse ühtne tegevusraamistik vee kaitse kavandamiseks ja korraldamiseks Euroopa Liidus. Direktiivis kehtestatud tegevusraamistik hõlmab kõiki teisi veealaseid direktiive ning seab veekaitse põhieesmärgiks kõikide vete (pinnavee sh rannikuvee ja põhjavee) hea seisundi saavutamise.

Veepoliitika raamdirektiivi nõuete ning selles toodud tegevusraamistiku rakendamine toetub veemajanduskavade koostamisele. Selleks, et saavutada vete hea seisund, peavad kõik Euroopa Liidu riigid rakendama valgalapõhise veemajanduse põhimõtteid, moodustama veemajanduse korraldamiseks vesikonnad ning koostama igale vesikonnale kuueaastased veemajanduskavad, mis peavad tagama kõikides teistes veealastes direktiivides toodud meetmete ning kõikvõimalike lisameetmete abil vetega seotud seisundieesmärkide tähtaegse saavutamise. Kliimaminister algatas veemajanduskavade ja meetmeprogrammi neljanda ja üleujutusega seotud riskide maandamiskava kolmanda perioodi (2028-2033) ajakohastamise protsessi 14.02.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/58. Protsessi esimene etapp on ajagraafiku ja kaasamise meetmeid sisaldava tööplani koostamine, avalikkuse teavitamine ning huvirühmadega läbirääkimine.

Eesti riigis sätestab vee kasutamise põhialused veeseadus. Vastavalt veeseadusele kavandatakse ning korraldatakse pinna- ja põhjavee kasutamist ja kaitset valgalapõhiselt vesikondade kaupa, arvestades veekogude valgalade hüdroloogilisi piire. Vesikond kujutab endast maa- ja mereala, mis koosneb ühest või mitmest kõrvuti asetsevast valgalast koos põhjavee ja rannikuveega. Vesikond on veemajandamise üksus, mis ei järgi maakondade ega kohalike omavalitsuste administratiivseid piire (Lisa 1).

Veeseaduse alusel jaguneb Eesti territoorium kolmeks vesikonnaks ehk veemajanduspiirkonnaks: Lääne-Eesti vesikonnaks, Ida-Eesti vesikonnaks ja Koiva vesikonnaks. Esimesel kahel veemajanduskavade perioodil jagunesid vesikonnad omakorda kaheksaks alamvesikonnaks: Viru, Peipsi, Võrtsjärve, Harju, Matsalu, Pärnu, Läänesaarte ja Mustjõe alamvesikond (Joonis 1). Kuigi 2019. aasta 1. oktoobril jõustunud veeseadusest alamvesikonna mõiste kaotati, siis jätkuvalt on alamvesikonnad olulised üksused vooluveekogude reostuskoormuste modelleerimisel, sest võimaldavad Eesti vooluveekogusid grupeerida vesikonnast detailsemalt ja nii käsitletakse neid ka edaspidi.

Joonis 2. Eesti vesikonnad ja alamvesikonnad.

Vastavalt veeseadusele on vesikond, mis koosneb riigipiiri ületavast valgalast, piiriülene vesikond. Kõik kolm Eesti vesikonda on piiriülased vesikonnad. Lääne-Eesti vesikonnas asuvad järgmised Läti riigiga ühised riigipiire ületavad vooluveekogumid: Atse/Acupīte_1, Penuoja/Kolkupīte, Puupe/Pužupe, Raamatu/Ramata ja Ruhja/Rūja_1. Koiva vesikonnas asuvad järgmised Läti riigiga ühised riigipiire ületavad vooluveekogumid: Läteteperā/Akaviņa, Muratu Ezers, Pedetsi/Pededze_1, Peļļupīte/Peeli, Peetri/Melnupe_2, Pērļupīte/Pārlijõgi_1, Ujuste/Kaičupe, Vaidva_1/Vaidava_1, Vaidava_2/Vaidva_2 ja Gauja_8/Koiva. Lisaks neile on Koiva vesikonnas ka üks Venemaaga ühine kogum Pedetsi, mis voolab kolme riigi piiril. Ida-Eesti vesikonnas asuvad järgmised Läti riigiga ühised riigipiire ületavad vooluveekogumid: Pedeli_1, Pedeli_2 ja Õhne_2. Samuti jäävad vesikonda järgnevad Venemaaga ühised kogumid: Peipsi järv, Pihkva järv, Miiakse, Moložva, Mustoja (Õrsava), Narva_1, Narva_2, Narva_3, Narva_4, Pelska, Piusa_2 ja Pabra järv.

EL direktiiv üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta (2007/60/EÜ) on õigusakt, mille eesmärk on vähendada üleujutuste esinemise tõenäosust ja nende mõju inimese tervisele, keskkonnale, kultuuripärandile ja majandustegevusele. Üleujutuste riskijuhtumist rakendatakse veeseaduse kohaselt vesikondade põhiselt ja kolmes etapis (üleujutusega seotud riskide hindamisega riskipiirkondade määramine; üleujutusohu- ja üleujutusohuga seotud riskipiirkonna kaartide koostamine; üleujutusega seotud riskide maandamiskavade koostamine ja rakendamine).

1. KOOSTATAVAD KAVAD

Koostatavateks kavadeks on Lääne-Eesti vesikonna, Ida-Eesti vesikonna ja Koiva vesikonna veemajanduskavad ja meetmeprogramm ning ülejutusega seotud riskide maandamiskava. Seejuures nende kõigi läbivaatamise ja ajakohastamise tsükkel kattub. Lisaks arvestatakse võimaluste piires kavade ajakohastamise protsessis nitraaditundliku ala tegevuskava ajakohaldamisega, viimane koostatakse nelja-aastase perioodi kohta ning selle ajakohastamine ei ole seetõttu käesoleva dokumendiga hõlmatud kavadega sünkroonis. Kavade paralleelne ajakohastamine ning oluliste teiste valdkondlike kavadega (nt merestrateegia tegevuskava, mereprügiplaan, kaitsekorralduskavad, kaitse-eeskirjad, Läänemere tegevuskava jne) arvestamine võimaldab ühtlustada meetmete planeerimist, luua sünergiat, vältida tegevuste dubleerimist ja erinevatest eesmärkidest tulenevaid võimalikke konflikte.

1.1. VEEMAJANDUSKAVAD

Veemajanduskava on dokument, mis koostatakse vee kaitse ja kasutamise korraldamiseks. Veemajanduskavad koostatakse kõikide veemajanduspiirkondade ehk vesikondade jaoks kuueks aastaks. Eestis on kolm vesikonda – Ida-Eesti vesikond, Lääne-Eesti vesikond ja Koiva vesikond. Kehtivad, perioodi 2022-2027 veemajanduskavad kinnitas keskkonnaminister käskkirjaga nr 1-2/22/357 2022. aasta 7. oktoobril ja need tuleb neljandaks kavade perioodiks (2028-2033) ajakohastada hiljemalt 2027. aasta 22. detsembriks. Veemajanduskavade ajakohastamine ja rakendamine lähtub veeseaduse ning Euroopa Liidu veepoliitika raamdirektiivi (2000/60/EU) põhinõuetest. Täpsemad sisunõuded on kehtestatud keskkonnaministri 2029. aasta 11. detsembri määrusega nr 67 “Veemajanduskava ja meetmeprogrammi sisu nõuded”.

Veemajanduskavade ajakohastamist korraldab Kliimaministeerium, kavade kinnitab kliimaminister. Veepoliitika raamdirektiiv seab veekaitse põhieesmärgiks kõikide vete hea seisundi saavutamise. Selle eesmärgi saavutamiseks rakendatakse valgalapõhise veemajanduse põhimõtteid, mille osaks on veemajanduskavade koostamine ja ajakohastamine. Veemajanduse kõige väiksem majandamisüksus on veekogum. Pinnaveekogum on selgelt eristuv ja oluline osa pinnaveest, nagu järv, jõgi, oja, paisjärv, peakraav, kanal, kraav või nende osa, siirdevesi või rannikuvee osa. Eestis on määratud kokku 744 pinnaveekogumit, neist 654 vooluveekogumit, 93 seisuveekogumit ja 16 rannikuveekogumit¹. Põhjaveekogum on põhjaveekihi või -kihtides selgesti eristatav veemass. Eestis on määratud 31 põhjaveekogumit².

Veemajanduskava eesmärk on jõgede, järvede, rannikuvee ja põhjavee tervendamine ning veekogude looduslikena säilitamine. Keskkonnaagentuuri 2022. aastal antud vete seisundihinnangute alusel on hea seisundi eesmärk saavutatud 51% pinnavete³ ja 74% põhjaveest⁴.

Kolmanda veemajanduskavade perioodi eel kaardistati suurima nii põhja- kui pinnavee seisundit halvendava inimõjuna ehk koormusena toitainete hajukoormus põllumajandustegevusest ning ohtlikud ained erinevatest inimtegevuse allikatest (sademevesi, jääkreostus, tööstuste heitvesi jms).

¹ [Pinnaveekogumite nimekiri, pinnaveekogumite ja territoriaalmere seisundiklasside määramise kord, pinnaveekogumite ökoloogiliste seisundiklasside kvaliteedinäitajate väärtused ja pinnaveekogumiga hõlmatavate veekogude kvaliteedinäitajate väärtused](#)

² [Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted](#)

³ [Pinnavesi | Keskkonnaportaal](#)

⁴ [Põhjavee seisund | Keskkonnaportaal](#)

Pinnavee-spetsiifiliste oluliste seisundimõjutajatena kaardistati veel maaparandushoid ning vooluvete tõkestamine paisudega. Põhjavee puhul on oluliseks mõjutajaks veel ka veevõtt. Kahe esimese veemajanduskava perioodi jooksul on maandatud toitainete koormus asulaheiteveest, likvideeritud või ohustatud on ligi 85% riikliku tähtsusega jääkreostusobjektidest ning läbitavaks muudetud ligi 1/3 vooluvetel olulistest rändetakistustest.

Veemajanduskavad sisaldavad pinna- ja põhjaveekogumite kirjeldusi ning nende seisundi ülevaateid, ülevaadet seireprogrammide, kaitset vajavatest aladest ja veemajandusprobleemidest (peamistest veekogumite seisundit ohustavatest koormusallikatest), veekasutuse majandusanalüüsi ning veemajandusalaseid eesmärke. Veemajanduskavade koostamisel lähtutakse nn DPSIR põhimõttest ehk järgmisest analüüsiraamistikust: liikumapanev jõud (driver) – koormus (pressure) – seisund (status) – mõju (impact) – abinõu (response). Esmalt selgitatakse Eesti vete seisund ja seda seisundit mõjutavad olulised koormusallikad ning selgitatakse seisundi ja koormuse vaheline seos. Seejärel töötatakse välja meetmed selgunud probleemide lahendamiseks või neist tulenevate tagajärgede leevendamiseks. Lisaks planeeritakse ka meetmed, mille eesmärk on juba heas seisundis vete looduslikkuse säilitamine.

1.2. MEETMEPROGRAMM

Veemajanduskavade koostamisel tuleb arvestada veekogude kasutamist ja kaitset otseselt või kaudselt mõjutavate teiste programmide ja kavadega. Taoliste kavadena saab välja tuua näiteks üleujutusega seotud riskide maandamiskava, nitraaditundliku ala tegevuskava, Läänemere tegevuskava, merestrategia. Lisaks on oluline roll rahvusvahelisel koostööl. Riikidevaheline koostöö merel toimub peamiselt HELCOMi (Läänemere kaitse konventsiooni mereelupaikade ja elustiku kaitse osa) raamides. Piirilene koostöö siseveekogude osas toimub Vene Föderatsiooniga (piiriülese Ida-Eesti vesikonna probleemistiku ja eesmärkide osas) ja Läti Vabariigiga (piiriülese Koiva vesikonna probleemistiku ja eesmärkide osas). Ajakohastatavad veemajanduskavad keskenduvad jätkuvalt põllumajandusest hajureostusele, maaparanduse hoiutööde mõjude leevendamisele, kliimamuutuste mõjule, paisutatud ja tõkestatud jõgedele ning ohtlikud ainete emissioonide vähendamisel ning eri koormusallikate kumulatiivsele mõjule. Varasemast suuremat tähelepanu pööratakse veekogude sisekoormuse küsimuste lahendamisele ning erinevate strateegiate ja kavadega seotud eesmärkide ja tegevuste sünkroniseerimisele ja sünergia loomisele. Vastavalt veemajanduskavades seatavatele veekogumitega seotud seisundi eesmärkidele planeeritakse meetmeprogrammi nende eesmärkides saavutamiseks vajalikud kulutõhusad meetmed. Ühtlasi määratletakse tegevuste hinnangulised maksumused.

1.3. ÜLEUJUTUSEGA SEOTUD RISKIDE MAANDAMISKAVA

Tegevused üleujutusega seotud riskide hindamiseks ja maandamiseks algasid üleujutuste direktiivi vastuvõtmisega Euroopa Liidus 2007. aastal. Igal liikmesriigil, sealhulgas Eestil on kohustus rakendada direktiiv vesikondade põhiselt ja kolmes etapis (üleujutusega seotud riskide hindamisega riskipiirkondade määramine; üleujutusohu- ja üleujutusohuga seotud riskipiirkonna kaartide koostamine; maandamiskavade koostamine ja rakendamine). Üleujutusega seotud riskide maandamise (*edaspidi* ÜRMK) eesmärk on vähendada üleujutusest tingitud võimalikke kahjulikke tagajärgi inimese tervisele, varale, keskkonnale, kultuuripärandile ja majandustegevusele ning vähendada taoliste kahjulike tagajärgedega üleujutuste esinemise tõenäosust. Riskide maandamine peab hõlmama kaitset üleujutuste eest, valmisolekut üleujutusteks, üleujutuste prognoosimist ja varajase hoiatuse süsteeme. Kolmandal tsüklil vaadatakse läbi ning ajakohastatakse üleujutusega seotud riskide hindamine ja otsused, üleujutusohu ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid ning üleujutusega seotud riskide maandamiskava. ÜRMK koostatakse samaaegselt veemajanduskava koostamisega ning vaadatakse uuesti läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse iga kuue aasta järel. Dokumentide paralleelne koostamine võimaldab ühtlustada veekogusid mõjutavate meetmete planeerimist ning vältida või

leevendada erinevatest eesmärkidest tulenevaid võimalikke konfliktsituatsioone. Järgmine maandamiskava eelnõu peab valmima hiljemalt 1.jaanuril 2027 ja hiljemalt 22. detsembriks 2027 kinnitatakse maandamiskava.

2. KAVADE KOOSTAMISE TÖÖPLAAN

Tööplaan koosneb kavade koostamisega seotud tegevustest (Tabel 1). Igale tegevusele on määratud tähtaeg ning vastutav täitja. Tööplaani tegevused tulenevad otseselt veeseadusest (VeeS), kliimaministri 14. veebruari 2024. aasta käskkirjast nr 1-2/24/58 “Veemajanduskava, meetmeprogrammi ning üleujutusohuga seotud riskide maandamiskavade ajakohastamise algatamine” (edaspidi KliM käskkiri nr 58) ja kliimaministri 19. detsembri 2023. aasta käskkirjast nr 1-2/23/529 „Veemajanduskomisjoni koosseisu ja põhimääruse kinnitamine“ (edaspidi KliM käskkiri nr 529).

Tabel 1. Veemajanduskava, meetmeprogrammi ja üleujutusega seotud riskide maandamiskava koostamise tööplaan

Tegevus	Õiguslik alus	Vastutaja(d)
Veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK koostamise algatamine.	VeeS §48 lg2, §112 lg7 ja 8, KliM käskkiri nr 58	KliM
Veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK koostamise algatamise teate avaldamine väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ühes üleriigilise levikuga päevalehes.	VeeS §48 lg2, VeeS §112 lg7	KliM
Temaatilised artiklid ajalehtedes.	VeeS §48 lg4, VeeS §112 lg7, KliM käskkiri nr 58	KeA
Avalikule väljapanekule esitatava veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK ajakohastamise ajagraafiku ja tööplaani eelnõu koostamine.	VeeS §48 lg5 punkt 1, VeeS §112 lg7	KliM
Avalikkuse kaasamise plaani eelnõu koostamine.	VeeS §48 lg5 punkt 1, KliM käskkiri nr 58	KeA
Üleujutusega seotud riskide esialgse hinnangu koostamine.	VeeS §108 lg1, §109 lg1, KliM käskkiri nr 58	KliM, KAUR
Lääne-Eesti ja Koiva vesikonna veemajanduskavade, meetmeprogrammi ja ÜRMK ajakohastamisega seoses Läti Vabariigiga koostöö planeerimine 2003. aastal Eesti Vabariigi Keskkonnaministeeriumi ja Läti Vabariigi Keskkonnaministeeriumi vahel sõlmitud piiriveekogude kaitse ja säästva kasutamise koostöölepe alusel.	VeeS §30	KliM
Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavade, meetmeprogrammi ja ÜRMK ajakohastamise algatamisega seotud teabe vahetamine Venemaa Föderatsiooniga Eesti-Vene piiriveekogude kaitse ühiskomisjonis 1997. aastal Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahel sõlmitud piiriveekogude kaitse ja säästliku kasutamise koostöölepe alusel.	VeeS §30	KliM
Veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK ajakohastamise ajagraafiku, tööplaani, avalikkuse kaasamise plaani eelnõude avalik väljapanek.	VeeS §48 lg4, lg5 punkt 1 ja lg6, VeeS §112 lg7, KliM käskkiri nr 58	KliM, KeA
Üleujutusega seotud riskide hindamise ajakohastamise tulemused ja riskipiirkondade avalik väljapanek.	VeeS §48 lg5 punkt 3 ja lg 6, §109 ja 110	KliM
Veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK koostamise ajagraafiku ja tööplaani eelnõude veemajanduskomisjonis arvamuse avaldamiseks esitamine.	VeeS §43 lg2 ja 3, KliM käskkiri nr 529	KliM, KeA

Kavade koostamise ajagraafiku ja tööplaani eelnõu avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjalikele ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine.	VeeS §48 lg8	KliM
Avalikkuse kaasamise plaani eelnõu kohta avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjalikele ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine.	VeeS §48 lg8	KeA
Üleujutusega seotud riskide hindamise ajakohastamise avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjalikele ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine.	VeeS §48 lg8	KliM
Lõpliku ajagraafiku ja tööplaani valmimine ja kliimaministeeriumi veebilehel avaldamine.	VeeS §48 lg9	KliM
Lõpliku kaasamise plaani valmimine ja kliimaministeeriumi veebilehel avaldamine.	VeeS §48 lg9	KeA
Oluliste riskipiirkondade kinnitamine.	VeeS §110 lg1	KliM
Ajakohastatud vesikonna tunnuste analüüsi eelnõu koostamine.	VeeS §44, VeeS §48 lg5 punkt 2, VeeS §49 lg2, KliM käskkiri nr 58	KAUR, EGT
Ajakohastatud ülevaate eelnõu koostamine vesikonda mõjutavast koormusest, mida inimtegevus avaldab pinna- ja põhjaveele.	VeeS §44, VeeS §48 lg5 punkt 2, VeeS §49 lg2, KliM käskkiri nr 58	KAUR, EGT
Ajakohastatud veekasutuse majandusanalüüsi eelnõu koostamine.	VeeS §44, VeeS §48 lg5 punkt 2, VeeS §49 lg2, KliM käskkiri nr 58	KliM
Avalikule väljapanekule esitatava ajakohastatud oluliste veemajandusprobleemide ülevaate eelnõu koostamine.	VeeS §44, VeeS §48 lg5 punkt 2, VeeS §49 lg2, KliM käskkiri nr 58	KAUR
Lääne-Eesti ja Koiva vesikonna vesikonnatunnuste analüüsi, inimkoormuste ülevaate, veekasutuse majandusanalüüsi ja oluliste veemajandusprobleemide ülevaate ajakohastamisega seoses Läti Vabariigiga koostöö tegemine 2003. aastal Eesti Vabariigi Keskkonnaministeeriumi ja Läti Vabariigi Keskkonnaministeeriumi vahel sõlmitud piiriveekogude kaitse ja säästva kasutamise koostöölepe alusel.	VeeS §30	KliM, KAUR
Ajakohastatud vesikonnatunnuste analüüsi, vesikonda mõjutavatest oluliste pinna- ja põhjaveele avalduvatest inimtegevusest põhjustatud koormustest ülevaate, veekasutuse majandusanalüüsi ja oluliste veemajandusprobleemide ülevaate eelnõude avalik väljapanek.	VeeS §48 lg4, lg5 punkt 2, VeeS §49 lg2, KliM käskkiri nr 58	KliM, KeA
Ajakohastatud vesikonnatunnuste analüüsi, vesikonda mõjutavatest oluliste pinna- ja põhjaveele avalduvatest inimtegevusest põhjustatud koormustest ülevaate, veekasutuse majandusanalüüsi ja oluliste veemajandusprobleemide ülevaate eelnõude, üleujutusohuga seotud riskide hindamise aruande, üleujutusohu ja üleujutusega seotud riskipiirkondade kaartide esitamine veemajanduskomisjonile arvamuse avaldamiseks.	VeeS §43 lg2 ja 3, KliM käskkiri nr 529	KAUR, KliM
Ajakohastatud vesikonnatunnuste analüüsi, vesikonda mõjutavatest oluliste pinna- ja põhjaveele avalduvatest inimtegevusest põhjustatud koormustest ülevaate, veekasutuse majandusanalüüsi ja oluliste veemajandusprobleemide ülevaate eelnõude avaliku väljapaneku käigus kirjalikult esitatud ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine.	VeeS §48 lg8, KliM käskkiri nr 58	KAUR, KliM

Lõpliku ajakohastatud vesikonnatunnuste analüüsi, vesikonnale avalduvate oluliste inimegevustest põhjustatud koormuste ülevaate, veekasutuse majandusanalüüsi ja oluliste veemajandusprobleemide ülevaate valmimine ja kliimaministeeriumi veebilehel avaldamine.	VeeS §48 lg9 ja 10, KliM käskkiri nr 58	KAUR, KliM
Üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaartide koostamine.	KliM käskkiri nr 58	KAUR
Üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaartide avalik väljapanek.	VeeS §48 lg 5 punkt 3 ja lg 6, §111 lg 4	KliM
Üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaartide avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjalikele ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine.	VeeS §48 lg 8	KliM
Lõpliku üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid valmimine.	VeeS §111 lg 1 ja 4	KliM
Ajakohastatud veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK eelnõude koostamine.	VeeS §43, §46, §48 lg5 punkt 4, §49, §112 lg6 ,7 ja 8, §115, KliM käskkiri nr 58	KAUR, KliM
Lääne-Eesti ja Koiva vesikonna veemajanduskavade ajakohastamisega seoses Läti Vabariigiga koostöö tegemine 2003. aastal Eesti Vabariigi Keskkonnaministeeriumi ja Läti Vabariigi Keskkonnaministeeriumi vahel sõlmitud piiriveekogude kaitse ja säästva kasutamise koostöölepe alusel.	VeeS §30	KliM, KAUR
Ajakohastatud veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK eelnõude kooskõlastamine ministeeriumidega, maavalitsuste ja kohalike omavalitsustega.	VeeS §48 lg7	KliM
Ajakohastatud veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK eelnõude avalik väljapanek.	VeeS §48 lg4 ja 6, §112 lg 7 ja 8, KliM käskkiri nr 58	KliM, KeA
Ajakohastatud veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK eelnõude esitamine veemajanduskomisjonile arvamuse avaldamiseks.	VeeS §43 lg2 ja 3, KliM käskkiri nr 529	KAUR, KliM
Ajakohastatud veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK eelnõude avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjalikele ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine.	VeeS §48 lg 8, §112 lg7, KliM käskkiri nr 58	KAUR, KliM
Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavade, meetmeprogrammi ja ÜRMK ajakohastamisega seotud teabe vahetamine Venemaa Föderatsiooniga Eesti-Vene piiriveekogude kaitse ühiskomisjonis 1997. aastal Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahel sõlmitud piiriveekogude kaitse ja säästliku kasutamise koostöölepe alusel.	VeeS §30	KliM
Lõplike ajakohastatud veemajanduskavade, meetmeprogrammi ja ÜRMK koostamine.	VeeS §48 lg9, KliM käskkiri nr 58	KAUR, KliM
Ajakohastatud veemajanduskava, meetmeprogrammi ja ÜRMK kinnitamine.	VeeS §43 lg 5, §107 lg 3	KliM
Kaasamise tulemuslikkuse hindamine ja vastava aruande kliimaministeeriumi veebilehel avaldamine.	KliM käskkiri nr 58	KeA, KliM

3. KAVADE KOOSTAMISE AJAGRAAFIK

Tegevus	2023				2024				2025				2026				2027			
Veemajanduskava, veemajanduskava meetmeprogrammi, üleujutusohuga seotud riskida maandamiskava koostamise algatamine, sh:					14.02															
Veemajanduskava, meetmeprogrammi, üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava ajakohastamise protsesside ajakohastamine				31.12																
Kliimaministri poolt käskkirjaga veemajanduskava, veemajanduskava meetmeprogrammi, üleujutusohuga seotud riskida maandamiskava koostamise algatamine					14.02															
algatamise teate avaldamine väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ühes üleriigilise levikuga päevalehes					27.02															
veemajanduskava, veemajanduskava meetmeprogrammi ja ÜRMK eesmärkide tutvustamine ühes üleriigilise levikuga päevalehes																				
Veemajanduskava, veemajanduskava meetmeprogrammi ja üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava koostamise ajagraafiku, tööplani ja					01.01				28.02											

Tegevus	2023				2024				2025				2026				2027			
kaasamiseetmete koostamine ja avalikustamine, sh:																				
Lääne-Eesti ja Koiva vesikonna veemajanduskavade, meetmeprogrammi ja ÜRMK ajakohastamisega seoses Läti Vabariigiga koostöö planeerimine						26.06														
ajagraafiku, tööplaani ja kaasamiseetmete eelnõu tutvustamise kohtumise huvirühmadega											28.02									
eelnõude avalik väljapanek							21.06	21.12												
Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavade, meetmeprogrammi ja ÜRMK ajakohastamise algatamisega seotud teabe vahetamine Venemaa Föderatsiooniga Eesti-Vene piiriveekogude kaitse ühiskomisjonis							31.08													
ajagraafiku, tööplaani ja kaasamiseetmete eelnõu ning avaliku väljapaneku tulemuste tutvustamine veemajanduskomisjonis								31.12												
avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjalikele ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine											21.02									
ajagraafiku, tööplaani ja kaasamiseetmete avaldamine Kliimaministeeriumi, Keskkonnaameti ja											28.02									

Tegevus	2023				2024				2025				2026				2027			
Keskkonnaportaali veebilehtedel																				
Vesikonna tunnuste analüüsi, pinna- ja põhjaveele inimtegevusest põhjustatud koormuste (sh ohtlike ainete allikate, heite ja kadude kaardistamine) ülevaate, veekasutuse majandusanalüüsi ja oluliste veemajandusprobleemide ülevaate koostamine ja avalikkusele kättesaadavaks tegemine sh:					01.01								28.02							
Lääne-Eesti ja Koiva vesikonna vesikonnatunnuste analüüsi, inimkoormuste ülevaate, veekasutuse majandusanalüüsi ja oluliste veemajandusprobleemide ülevaate ajakohastamisega seoses Läti Vabariigiga koostöö tegemine													28.02							
arutelud huvirühmade esindajatega													28.02							
eelnõu avalik väljapanek											30.06	31.12								
Veemajanduskomisjonis vesikonna tunnuste analüüsi, pinna- ja põhjaveele inimtegevusest põhjustatud koormuste (sh ohtlike ainete allikate, heite ja kadude kaardistamine) ülevaate, veekasutuse majandusanalüüsi ja oluliste veemajandusprobleemide ülevaate eelnõude tutvustamine																				

Tegevus	2023			2024			2025			2026			2027		
avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjalikele ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine										28.02					
ajagraafiku, tööplaani ja kaasamise meetmete avaldamine Kliimaministeeriumi veebilehel ja Keskkonnaportaalis										28.02					
Üleujutusega seotud riskide hindamise koostamine ja riskipiirkondade kinnitamine, sh:	01.01						30.12								
arutelud huvirühmade esindajatega															
eelnõu avalik väljapanek							21.12								
avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjalike ettepanekute ja vastuväidete vastamine							30.12								
oluliste riskipiirkondade kinnitamine							30.12								
Üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaartide koostamine ja kinnitamine, sh:						01.09				22.12					
arutelud huvirühmade esindajatega															
eelnõu avalik väljapanek								31.05		31.11					
avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjale ettepanekute ja vastuväidete vastamine										22.12					

Tegevus	2023			2024			2025			2026			2027				
üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaartide kinnitamine										22.12							
Veemajanduskavade, veemajanduskava meetmeprogrammi, ÜRMK eelnõu ajakohastamine, kinnitamine ja avalikkusele kättesaadavaks tegemine, sh:														01.01			22.12
Lääne-Eesti ja Koiva vesikonna veemajanduskavade ajakohastamisega seoses Läti Vabariigiga koostöö tegemine																	22.12
arutelud huvirühmade esindajatega																31.08	
eelnõu avalik väljapanek														01.01	30.06		
veemajanduskava, veemajanduskava meetmeprogrammi ja ÜRMK eelnõude kooskõlastamine ministriumidega, maavalitsuste ja kohalike omavalitsustega													22.10				
avaliku väljapaneku käigus esitatud kirjalikele ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine																31.08	
Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavade, meetmeprogrammi ja ÜRMK ajakohastamisega seotud teabe vahetamine Venemaa Föderatsiooniga																	22.12

Tegevus	2023				2024				2025				2026				2027			
Eesti-Vene piiriveekogude kaitse ühiskomisjonis																				
veemajanduskomisjoni veemajanduskava, veemajanduskava meetmeprogrammi ja ÜRMK eelnõude tutvustamine																				22.12
veemajanduskava, veemajanduskava meetmeprogrammi, ÜRMK kinnitamine																				22.12

4. KAASAMISE PÕHIMÕTTED

Avalikkuse kaasamise plaanis (Lisa 2) on kirjeldatud tegevused, kuidas veemajanduskava ja üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava ajakohastamisega seotud teavet jagada ja huvigruppe kaasata. Kaasamiseks planeeritud tegevused jagunevad kaheks – avaliku väljapaneku eelsed tegevused ja avaliku väljapaneku ajal läbiviidavad tegevused. Avaliku väljapaneku eelsed tegevused on plaanitud eesmärgiga tõhustada kaasamist. Arvestades dokumentide jm mahukust on vajalik kaasata huvigruppe kavade ajakohastamise protsessi varasemas etapis. Varasem kaasamine annab huvigruppidele selgema arusaama ja rohkem informatsiooni läbiviidavatest analüüsides jms, annab võimaluse esitada küsimusi ja saada vastuseid ning annab koostajatele vajalikku tagasiside. Avaliku väljapaneku ajal on võimalik huvigruppidel ja laiemal avalikkusel tutvuda koostatud analüüsides ja teha ettepanekuid. Ajakohastamise protsessiga seotud olulise teabe koondamiseks ja jagamiseks on loodud keskkonnaportaali kaks veebilehte, mille kaudu jagame kavade ajakohastamisega seotud teavet – vete terviseplaan⁵ ja üleujutuste maandamiskava⁶. Kogu ajakohastamise protsessi jooksul analüüsime kaasamistegevusi ja vajadusel kavandame täiendavaid tegevusi kaasamise tõhustamiseks.

⁵ <https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/vesi/vete-terviseplaan>

⁶ <https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/vesi/uueujutuste-maandamiskava>

KOKKUVÕTE

Eesti vete kaitse on üks olulisemaid keskkonna-eesmärke. Meil ei möödu ilma veeta ühtegi päeva—me vajame seda eluks, majandustegevuseks ja tervete ökosüsteemide tagamiseks. On oluline, et iga veekasutaja mõistaks, kui oluline on piisavalt kvaliteetse vee piisav olemasolu. On oluline teadvustada, mis on sinu kui veekasutaja mõju veele, mõelda, mida sina saad teha, et mõju veele oleks minimaalne ning piisavas kvaliteedis ja koguses jaguks vett ka tulevastele põlvvedele.

Kutsume kõiki veekasutajaid osalema veemajanduskavade ja meetmeprogrammi ajakohastamise protsessides ning kaasa mõtlema ja rääkima, kuidas Eesti vete kaitset saaks veelgi tõhusamalt korraldada.

Olulisemad tähtajad:

- 1) avalikkuse kaasamise plaani kohta saab teha ettepanekuid ja esitada vastuväiteid kuni 26.12.2024;
- 2) vesikonnatunnuste analüüsi, pinna- ja põhjaveele avalduvate inimkoormuste ülevaate, veekasutuse majandusanalüüsi ning oluliste veekaitseprobleemide ülevaate ajakohastamises saab kaasa rääkida, esitada ettepanekuid ja vastuväiteid kuni 31.12.2025;
- 3) veemajanduskavade ja meetmeprogrammi ajakohastamises saab kaasa rääkida, esitada ettepanekuid ja vastuväiteid perioodil 01.01.2026-30.06.2027;
- 4) veemajanduskavad ja meetmeprogramm kinnitatakse hiljemalt 22.12.2027.

Üleujutuste maandamise eesmärk on vähendada üleujutusest tingitud võimalikke kahjulikke tagajärgi inimese tervisele, varale, keskkonnale, kultuuripärandile ja majandustegevusele ning vähendada taoliste kahjulike tagajärgedega üleujutuste esinemise tõenäosust. Kolmandal tsüklil vaadatakse läbi ning ajakohastatakse üleujutusega seotud riskide hindamine ja otsused, üleujutusohu ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid ning üleujutusega seotud riskide maandamiskava.

Maandamiskavad koostatakse samaaegselt veemajanduskava koostamisega. Dokumentide paralleelne koostamine võimaldab ühtlustada veekogusid mõjutavate meetmete planeerimist ning vältida või leevendada erinevatest eesmärkidest tulenevaid võimalikke konfliktsituatsioone.

Olulisemad kinnitamise tähtajad:

- 1) hiljemalt 22.12.2025 oluliste veemajandusprobleemide ülevaade, mis sisaldab vesikonna tunnuste analüüsi, inimtegevuse mõju analüüsi ja veekasutuse majandusanalüüsi tulemuste kokkuvõtteid ning vesikonna veeseireprogrammi rakendamise tulemuste kokkuvõtet;
- 2) hiljemalt 30.12.2024 üleujutusega seotud riskide hinnang ning hiljemalt 22.12.2025 üleujutusohupiirkondade ja üleujutusohuga seotud riskipiirkondade kaardid;
- 3) hiljemalt 22.12.2027 veemajanduskavade ja üleujutusega seotud riskide maandamiskavad.

LISAD

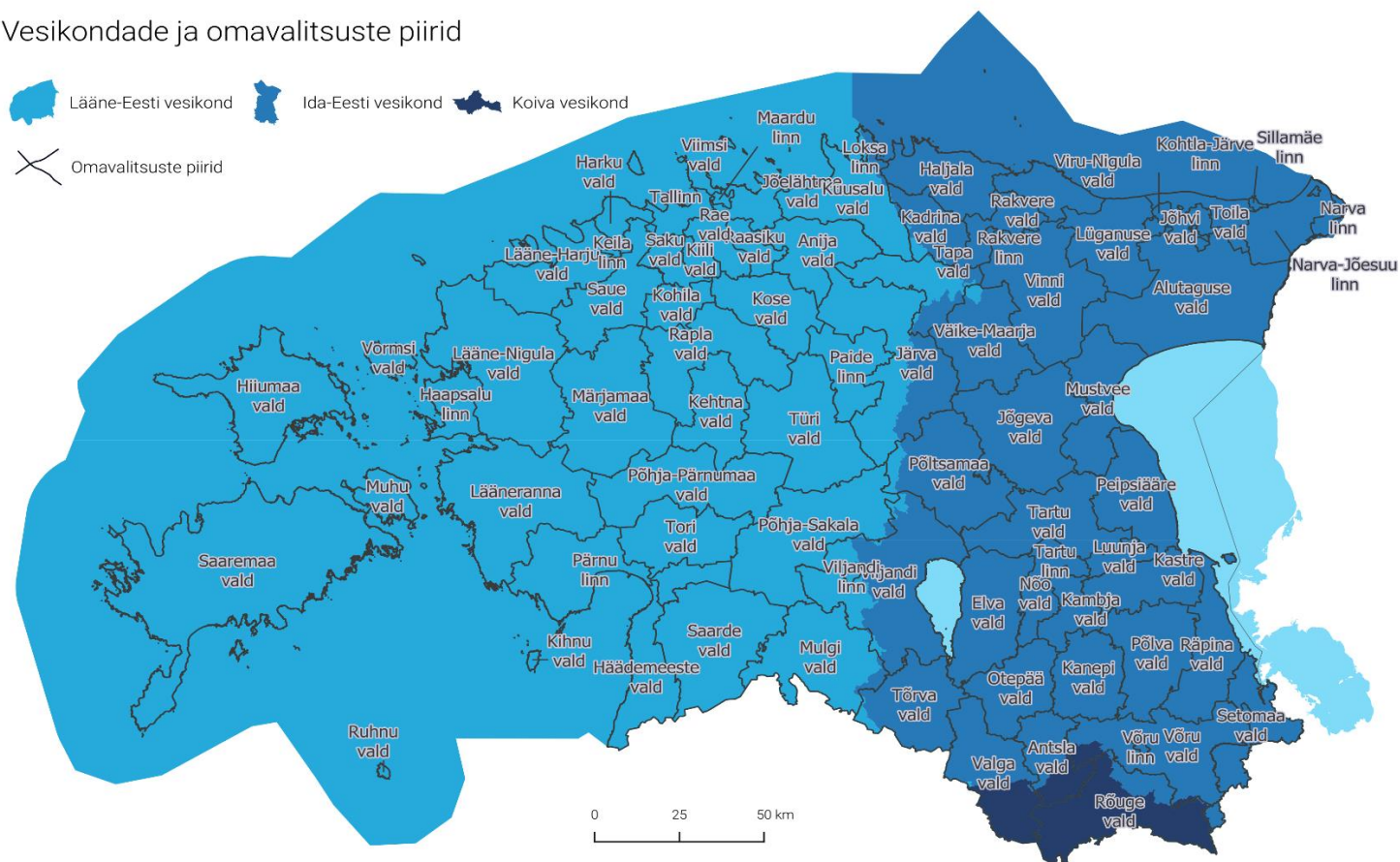
Lisa 1 Vesikondade ja kohalike omavalitsuste piiride kaart

Lisa 2 Avalikkuse kaasamise plaani eelnõu

Lisa 3 Ülevaade veemajanduskava, meetmeprogrammi ja üleujutusega seotud riskide maandamiskava ajagraafiku ja tööplaani avalikust väljapanekust (koostatakse pärast avaliku väljapaneku lõppu)

LISA 1. VESIKONDADE JA KOHALIKE OMAVALITSUSTE PIIRIDE KAART

Vesikondade ja omavalitsuste piirid

Andmed: EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuur